

Lausunto

25.3.2021

VN/20882/2020
VN/20882/2020-OM-7

Maa- ja metsätalousministeriö

Oikeusministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt lausuntoa otsikkoasiassa. Luonnoksessa ehdotetaan säädettäväksi uusi laki eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä ja kumottavaksi voimassa oleva laki eläintunnistusjärjestelmästä sekä tehtäväksi tästä johtuen teknisluonteisia muutoksia eräisiin muihin lakeihin. Ehdotus liittyy keskeisesti EU-asetusten (eläinterveyssäännöstö ja valvonta-asetus) täydentämiseen. Luonnoksessa on todettu, että eläinterveyssäännöstö jättää paljon kansallista liikkumavaraa. Lisäksi mainittuun lakiin sekä eläintautilakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset seuraamusmaksuista.

Oikeusministeriö käsittelee lausunnossaan erityisesti seuraamuksia ja henkilötietojen käsittelyä koskevaa uutta sääntelyä. Lausunnossa esitetyt huomiot koskevat 1. lakiehdotusta, ellei ole toisin todettu.

Hallinnolliset seuraamusmaksut
Yleisiä lähtökohtia

Luonnoksessa ehdotetaan säädettäväksi uusista seuraamusmaksuista 1. lakiehdotuksessa ja 5. lakiehdotuksessa.

Eläintautilakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 94 a § eläintautivalvonnan seuraamusmaksusta. Oikeusministeriö on eläintautilain esitysluonnoksesta antamassa lausunnossaan 11.5.2020 (VN/4546/2020-OM-4) käsitellyt myös tuolloin ehdotettua seuraamusmaksusääntelyä. Tuossa lausunnossa esitetyjä edelleen relevantteja seikkoja ei tässä lausunnossa ole erikseen toistettu. Keskeisissä ehdotuksissa ei ole kuvattu eläintautilakiin ehdotettua uutta seuraamusmaksua eikä sitä ole myöskään käsitelty säätämisyjärjestysperusteluissa. Esitystä tulisi näiltä osin täydentää.

Eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain 36 §:ssä säädettäisiin hallinnollisesta seuraamusmaksusta. Säännöskohtaisissa perusteluissa viitataan eläinterveyssäännöstön 268 artiklaan ja valvonta-asetuksen 139 artiklaan. Perusteluiden valossa eläinterveyssäännöstö ei ilmeisesti edellyttäisi taloudellista seuraamusta, kun taas valvonta-asetus tätä edellyttää. Perusteluissa on tehtävä selkoa siitä, koskevatko nämä molemmat säännökset 36 §:ään ehdotettua sääntelyä ja miltä osin seuraamusmaksusääntelyssä on kyse kansallisesta liikkumavarasta. Vastaava huomio koskee eläintautilain 94 a §:ää. Perustuslakivaliokunta on vakiintuneesti painottanut kansallisen liikkumavaran selostamista perusoikeuksien kannalta merkityksellisen sääntelyn yhteydessä (ks. esimerkiksi PeVL 12/2019 vp).

Säädettäessä kokonaan kansalliseen sääntelyyn perustuvista uusista hallinnollisista seuraamusmaksuista on näille esitettävä perusoikeuksien rajoitusedellytyksiin kiinnittyvät asianmukaiset perustelut, mm. painava yhteiskunnallinen tarve ja perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävä peruste (ks. Lainkirjoittajan opas 12.10.4).

Ilmeisesti ehdotetussa 36 §:ssä olisi osittain kyse dekriminalisoinnista, sillä säätämisyjärjestysperusteluissa on todettu, että "Osa nykyisin eläintunnistusjärjestelmästä annetun lain rikkomuksina rangaistavista teoista siirrettäisiin seuraamusmaksusääntelyn piiriin. Sääntelyä ei ole tarkoitettu päällekkäiseksi laissa rangaistavaksi säädettyjen

Postiosoite Postadress Postal Address Oikeusministeriö	Käyntiosoite Besöksadress Office	Puhelin Telefon Telephone	Faksi Fax Fax	s-posti, internet e-post, internet e-mail, internet
PL 25 00023 Valtioneuvosto	Eteläesplanadi 10 Helsinki	0295 16001 +358 295 16001	09 1606 7730 +358 9 1606 7730	oikeusministerio@om.fi oikeusministerio.fi

tekojen kanssa. Maksun soveltamisen piirissä olevien laiminlyöntien toteennäyttäminen olisi yksinkertaista, eikä se vaatisi tutkinnallisia keinoja.”

Esityksestä ei kuitenkaan käy ilmi, miltä osin ehdotetussa sääntelyssä on kyse dekriminalisoinnista eikä myöskään perusteltu ehdotettuja muutoksia näiltä osin. Jatkovalmistelussa esitystä tulisi näiltä osin täydentää. Dekriminalisoinnin osalta esimerkiksi liikennevirhemaksuista perustuslakivaliokunta on todennut, että ”rikosoikeudellinen rangaistus ilmentää lähtökohtaisesti suurempaa moitittavuutta kuin neutraalimpi hallinnollinen seuraamus. Vähemmän haitallisiin ja moitittaviin tekoihin, joihin seuraamuksen liittäminen niiden haitallisuus huomioon ottaen on kuitenkin perusteltua, on tämän vuoksi tarkoituksenmukaista liittää hallinnollisia maksuseuraamuksia. Maksuseuraamuksetkin voivat toimia yleisestävsti, jolloin niiden teho perustuu muun muassa valvontaan ja kiinnijäämisriskin suuruuteen sekä seuraamuksen nopeaan määräämiseen.” (PeVL 9/2018 vp).

Lisäksi 5. lakiehdotuksen 94 a §:n perusteluissa todetaan, että ”seuraamusmaksu soveltuisi myös asiakirjojen säilyttämistä koskevan velvollisuuden rikkomistapauksissa. Vastaavien velvollisuuksien rikkomisen on kriminalisoitu voimassa olevan eläntäutilain 115 §:ssä.” Mikäli kyse on dekriminalisoinnista, tulisi perusteluissa huomioida tämän osalta edellä todettu. Mikäli kyse ei ole dekriminalisoinnista, tulee arvioida kaksoisrangaistavuuden kieltoa sekä huomioida jatkovalmistelussa se, että päällekkäisistä seuraamusjärjestelmistä säättämisestä tulee pidättäytyä. Lisäksi seuraamusjärjestelmän on muodostettava selkeä ja looginen kokonaisuus.

Sanktioitava teko

Luonnoksen 1. lakiehdotuksen 36 §:ään ja 5. lakiehdotuksen 94 a §:ään omaksuttu muotoilu ”voi määrätä seuraamusmaksun sen maksettavaksi, joka” ei vastaa vakiintunutta muotoilua. Jatkovalmistelussa tulisi pohtia selkeämpää ja tavanomaisempaa muotoilua ”voi määrätä - - seuraamusmaksun sille, joka - -”.

Pykälän 1 momentin 1 kohdan mukaan seuraamusmaksu voitaisiin määrätä sille, joka rikkoo ”muun vastaavan tilaisuuden järjestämistä koskevan velvollisuuden”. Näiltä osin säännös jää legaliteettiperiaatteen valossa liian epämääräiseksi ja se on poistettava tai sitä on täsmennettävä yksilöimällä laissa säädetty velvollisuus (ks. sanktioitavien tekojen osalta tarkemmin Lainkirjoittajan opas 12.10.4).

Laiminlyönnin tai virheen korjaaminen ja sanktioluonne

Sekä 1. lakiehdotuksen että 5. lakiehdotuksen seuraamusmaksusääntely perustuisi sille lähtökohdalle, että ensisijaisesti puute tai rikkomus yritettäisiin saada kuntoon kehottamalla toimijaa hallintolain mukaisesti korjaamaan asia. Perusteluiden mukaan ”Laiminlyöjää olisi ennen maksun määräämistä huomautettava, mikä mahdollistaa laiminlyönnin korjaamisen ja seuraamuksen välttämisen” (s. 49).

Vastaavasti 5. lakiehdotuksen 94 a §:n perusteluissa on todettu ”Tarkoitus ei ole, että seuraamusmaksu määrättäisiin kaikkien 1 momentissa mainittujen rikkomusten yhteydessä, vaan tavallisimmin puute yritettäisiin poistaa antamalla toimijalle tai lemmikkieläimen pitäjälle korjauskehoitus.” Ensinnäkään tällainen perusteluissa selostettu menettely ei ilmene pykälätekstistä. Toiseksi rangaistusluonteisiin seuraamusmaksujen systematiikkaan ei sovi se, että sanktioitavaa tekoa pyritäisiin ensisijaisesti korjaamaan viranomaisen huomautuksen jälkeen (vrt. sakkorangaistus).

Jatkovalmistelussa on tarkasti arvioitava, onko kaikkien 36 §:ssä mainittujen tekojen sanktioinnille todella olemassa asianmukaiset ja riittävät perusteet vai olisiko kyse pikemminkin muista hallinnollisista menettelyistä. Kuten Lainkirjoittajan oppaan osiossa 12.10 on todettu: ”Sanktiouhkaa ei ole perusteltua liittää luonteeltaan hyvin vähäisiin lainsäädännön rikkomuksiin tai laiminlyönteihin. Tällaisissa tapauksissa huomautusta tai muita hallinnollisia ohjauskeinoja voidaan pitää valvonnan toteuttamisen kannalta yleensä riittävinä.” Lisäksi ”hallinnollisille sanktioille tulee olla valvonnan tehokkuuteen ja toimivuuteen liittyvä perusteltu tarve; lainsäädännössä ei tule säännellä voimakkaammista keinoista kuin rikkomuksen vakavuus ja muut asiaan vaikuttavat seikat välttämättä edellyttävät. Sääntelyn tulee toteuttaa riittävästi seuraamusjärjestelmältä vaadittavaa yleis- ja erityisestävyyttä.”

Vastaavat huomiot kehoituksista ennen seuraamusmaksun määräämistä koskevat myös 5. lakiehdotuksen seuraamusmaksusääntelyä.

Seuraamusmaksun määrä

Seuraamusmaksun määrää koskeva sääntely olisi 1. ja 5. lakiehdotuksessa samanlainen. Ehdotuksen mukaan ”Seuraamusmaksun suuruutta arvioitaessa on otettava huomioon menettelyn laatu, laajuus, toistuvuus ja vahingollisuus. Maksu voidaan jättää määräämättä tai määrätä maksettavaksi vähimmäismäärää pienempänä, jos tekoa voidaan pitää vähäisenä ja maksun määräämättä jättäminen tai määrääminen vähimmäismäärää pienempänä on kohtuullista laiminlyönnin laatu, toistuvuus, suunnitelmallisuus ja muut olosuhteet huomioon ottaen.”

Määrää koskeva sääntely ei vaikuta koherentilta: toistuvuus ja suunnitelmallisuus olisivat seikkoja, jotka vaikuttaisivat sen arvioimiseen, että on kohtuullista jättää määräämättä tai määrätä maksettavaksi vähimmäismäärää pienempänä. Toistuvuus ja suunnitelmallisuus kuvastavat pikemminkin teon moitittavuutta kuin sitä, että näiden pitäisi kohtuullistaa seuraamusmaksua.

Perusteluiden mukaan myös rikkomuksella saavutettu hyöty otettaisiin huomioon. Tästä ei kuitenkaan ehdoteta säädettäväksi mitään, eikä säännösteksti siten tällaista mahdollistaisi. Lisäksi tällaista konfiskaatioluonteista elementtiä ei perinteisesti ole seuraamusmaksusääntelyyn liitetty. Jatkovalmistelussa sääntelyä on näiltä osin täsmennettävä ja perusteltava asianmukaisesti ja tehtävä selkoa siitä, edellyttääkö valvonta-asetus tai eläinterveyssäännöstö tällaista sääntelyä.

Seuraamusmaksu voisi kohdistua niin luonnolliseen henkilöön kuin oikeushenkilöön. Maksun määrässä ei kuitenkaan huomioitaisi sitä, onko kyseessä luonnollisen henkilön vai liiketoimintana ko. toimintaa harjoittavan yrityksen teko. Omaksuttua ratkaisua olisi syytä jatkovalmistelussa pohtia oikeasuhtaisuuden kannalta sekä avata kysymystä vähintäänkin perusteluissa.

Koska seuraamusmaksun määrä perustuu ilmeisesti kokonaisarviointiin, voisi tästä ottaa maininnan säännökseen.

Kaksoisrangaistavuuden kiello

Kaksoisrangaistavuuden kiellon osalta oikeusministeriö kehottaa jatkovalmistelussa kiinnittämään huomiota Lainkirjoittajan oppaan asiaa koskevaan osuuteen (12.10.5) sekä oppaassa viitattuun rangaistusluonteisista seuraamusmaksuista annettuun työryhmämietintöön.

Luonnoksen 1. lakiehdotuksen 36 §:n 4 momentin mukaan ”Seuraamusmaksua ei saa määrätä luonnolliselle henkilölle, jota epäillään samasta teosta esitutkinnassa, syyteharkinnassa tai tuomioistuimessa vireillä olevassa rikosasiassa tai jolle on samasta teosta annettu lainvoimainen tuomio. Jos seuraamusmaksu on määrätty luonnolliselle henkilölle, samasta teosta ei saa tuomita tuomioistuimessa rangaistusta.” Vastaava kaksoisrangaistavuuden kielloa koskeva säännös on myös 5. lakiehdotuksessa.

Seuraamusmaksun sääntelyssä ei ole perustuslakivaliokunnan mukaan tarpeen pyrkiä täydelliseen aukottomuuteen ne bis in idem -säännön noudattamiseksi (PeVL 9/2018 vp). Tällainen pyrkimys saattaisi johtaa tarpeettoman yksityiskohtaisiin säännöksiin, erityisesti kun huomioidaan vielä se, että kaksoisrangaistavuuden kiellon sisältö määräytyy myös kehittyvän eurooppaoikeudellisen oikeuskäytännön mukaan.

Perusteluiden mukaan ”säännöksessä otettaisiin huomioon kaksoisrangaistavuuden kiello, jonka mukaan samasta teosta tai laiminlyönnistä ei voi määrätä luonnolliselle henkilölle useampia rangaistusluonteisia seuraamuksia. Kiello kattaa myös samaa tekoa koskevat rangaistusluonteiset hallinnolliset seuraamukset.” Kirjaus pitää paikkansa, mutta ehdotetussa säännöksessä kaksoisrangaistavuuden kiello rajataan koskemaan vain rikosoikeudellista seuraamusta ja seuraamusmaksua. Erityisesti koska seuraamusmaksun voisi lakiehdotusten mukaan määrätä kolme eri viranomaista, on keskeistä varmistua siitä, ettei samasta teosta voida määrätä useampaa seuraamusmaksua.

Vanhentuminen

Luonnoksen 1. lakiehdotuksen 36 §:n 5 momentin mukaan seuraamusmaksua ei saa määrätä, jos teosta on kulunut yli vuosi. Vanhentumisaikasääntelyssä ei ole ilmeisesti huomioitu jatkuvia tekoja, joita tämän tyyppisessä toiminnassa kuitenkin luultavimmin on. Vastaava huomio koskee myös 5. lakiehdotuksen 94 a §:n 5 momenttia.

Rikkomusmaksu (38 §)

Luonnoksen 1. lakiehdotus sisältää kahden tyyppisiä seuraamusmaksuja: Avin, ely-keskuksen ja Tullin määräämiä seuraamusmaksuja (36 §) ja poliisin määräämiä rikkomusmaksuja (37 §). Rikkomusmaksuja koskeva sääntely jää ehdotuksessa aivan liian avoimeksi eikä se tällaisena täytä hallinnollisille seuraamusmaksuille asetettuja reunaehtoja (ks. Lainkirjoittajan opas 12.10)

Oikeusministeriö huomauttaa, että kaikkien maksujen osalta tulisi säätää muun muassa maksun määräämisoikeuden vanhentumisajasta sekä määrätyn maksun vanhentumisajasta, muutoksenhakekeinoista, täytäntöönpanosta ja sanktion kohteesta. Lähtökohtaisesti perustellulta ei vaikuta se, että samassa laissa säädetään kahdesta eri seuraamusmaksusta. Jatkovalmistelussa tulisi arvioida, voidaanko laissa säätää vain yhdestä seuraamusmaksusta, joka kattaisi kaikki nyt seuraamusmaksujen piiriin kuuluvat rikkomukset. Näin myös maksun määräämiseen ja täytäntöönpanoon liittyvä sääntely olisi kaikilta osin yhtenäinen. Säännösten nimikkeiden tulisi myös olla mahdollisimman kuvaavia.

Oikeusrekisterikeskus seuraamusmaksujen täytäntöönpanijana

Esityksen mukaan seuraamusmaksuja ei määräytyisi vuodelta 2021, sillä ehdotettujen lakien olisi tarkoitus tulla voimaan 21.4.2021. Esityksen mukaan seuraamusmaksujen määrät ovat arvioita ja mahdollinen lisäresursoinnin tarve tulee täsmentymään vasta myöhemmin. Mahdolliset lisämäärärahatarpeet tulitaisiin käsittelemään normaalissa budjetti- ja lisäbudjettimenettelyssä. Esityksessä ei kuitenkaan ole esitetty lainkaan mainittuja arvioita siitä, kuinka paljon seuraamusmaksuja tulitaisiin lain voimaantulon jälkeen vuosittain määräämään. Esityksestä ei myöskään käy ilmi, syitä sille, miksei seuraamusmaksuja määrättäisi vuodelta 2021. Esityksessä ei ole myöskään arvioitu Oikeusrekisterikeskukselle täytäntöönpanotehtävistä aiheutuvia kustannuksia. Nämä seikat tulee esityksen jatkovalmistelussa selvittää. Keskeistä olisi arvioida, kuinka suuri määrä uusia maksuja vuositason määrättäisiin ja millaiset kustannukset tästä aiheutuisivat Oikeusrekisterikeskukselle.

Muutoksenhaku

Luonnoksen 1. lakiehdotuksen 43 §:n 3 momentin mukaan toimivaltaisen viranomaisen päätöksessä voidaan määrätä, että päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää. Seuraamusmaksuihin sovellettaisiin sakon täytäntöönpanosta annettua lakia, jonka mukaan sakon täytäntöönpanoon on ryhdyttävä, kun ratkaisu, jolla kyseinen seuraamus on määrätty, on tullut lainvoimaiseksi tai kun ratkaisu on pantavissa täytäntöön kuten lainvoimainen tuomio. Ehdotuksen seuraamusmaksua koskevan 36 §:n ja muutoksenhakua koskevan 43 §:n valossa jää epäselväksi, onko tarkoituksena yleisistä periaatteista poiketen säätää siitä, että seuraamusmaksut olisivat viranomaisen määräyksellä täytäntöönpantavissa ilman lainvoimaa. Tämä lähtökohta poikkeaisi myös eläintautilakiin ehdotetusta sääntelystä.

Edelleen 1. lakiehdotuksen ja 5. lakiehdotuksen mukaan myös Tulli voisi määrätä seuraamusmaksuja. Tullin päätöksen muutoksenhakuun sovellettaisiin kuitenkin Tullilakia, joka ei sisällä 43 §:n 3 momentin mukaista täytäntöönpanomääräystä. Ehdotuksen ja säännöksen sanamuodon perusteella jää epäselväksi, onko täytäntöönpanomääräys ajateltu sovellettavaksi myös Tullin päätöksiin.

Luonnoksen 1. lakiehdotuksen 43 § koskee kaikkia lain nojalla annettuja päätöksiä. Esitysluonnoksen perusteella ei selviä, onko valmistelussa arvioitu, että mihinkään 1. lakiehdotuksen mukaiseen viranomaispäätökseen ei sovellu oikaisuvaatimusmenettely, joka tulisi ottaa käyttöön kaikissa asiaryhmissä, joihin se soveltuu.

Rangaistussäännökset (38 §)

Luonnoksen 38 §:n 1 momentin mukaan se, joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo 33 §:n nojalla annettua rajoitusta, kieltoa tai muuta hallinnollista toimenpidettä on tuomittava sakkoon. Ehdotetun lain 33 §:n mukaan toimivaltainen viranomainen voi rajoittaa tai kieltää eläinten markkinoille saattamisen, muun luovuttamisen tai siirron pitopaikkaan tai sieltä pois tai määrätä valvonta-asetuksen 138 artiklan 2 kohdan mukaisista muista asianmukaisista toimenpiteistä. Säännöksen mukaan lisäksi aluehallintovirasto voi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen puolesta tapauskohtaisesti kieltää eläinten siirtämisen pitopaikasta pois sekä päättää tunnistamattoman eläimen lopettamisesta.

Yksi perustuslain 8 §:n rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen tärkeimpiä ainesosia ovat vaatimus rikoksina rangaistavien tekojen sekä niiden seuraamusten määrittämisestä täsmällisesti laissa. Tämän vuoksi rangaistussäännökseen tulisi sisällyttää edes mahdollisimman tarkka sisällöllinen luonnehdinta rangaistusuhan piiriin tulevista teoista.

Rangaistussäännöksestä tai sen perusteluista ei käy selkeästi ilmi, mikä on säännöksessä tarkoitettu hallinnollinen toimenpide ja kuuluuko esimerkiksi aluehallinnon päätös eläimen lopettamisesta hallinnollisiin toimenpiteisiin, joiden rikkominen on säännöksen nojalla rangaistavaa. Oikeusministeriö kehottaa selvittämään säännöstä esimerkiksi seuraavaan tapaan: Joka tahallaan [tai huolimattomuudesta] rikkoo *viranomaisen 33 §:n nojalla antamaa rajoitusta, kieltoa tai muuta määräystä* on tuomittava... .

Oikeusministeriö myös huomauttaa, että ehdotetun lain 33 §:n 4 momentissa viitataan myös hallinnolliseen toimenpiteeseen ja kehottaa selkeyttämään säännöstä vähintään perusteluiden osalta. Lisäksi säännöksen mukaan kiellon määränneen toimivaltaisen viranomaisen on peruutettava rajoitus, kiello tai muu hallinnollinen toimenpide tietyssä tapauksessa. Oikeusministeriö huomauttaa, että säännöksen mukaan velvollisuus peruuttaa rajoitus, kiello tai toimenpide koskee säännöksen mukaan vain kiellon määrännyttä viranomaista, eikä esimerkiksi rajoituksen tai muun toimenpiteen määrännyttä viranomaista.

Lain 33 §:ssä tarkoitettun rajoituksen, kiellon tai muun toimenpiteen tulee olla kirjallinen siltä osin, kun sen rikkominen voi olla rangaistavaa.

Syyksiluettavuuden osalta lähtökohtana on, että rangaistavuus edellyttää tahallisuutta. Mikäli rangaistavaksi säädetään myös törkeän huolimaton tai huolimaton menettely, tälle tulee esityksessä esittää asianmukaiset ja vakuuttavat perustelut.

Lisäksi oikeusministeriö huomauttaa, että luonnoksesta puuttuvat perustelut 2 momentin osalta, mikä jättää laillisuusperiaatteen kannalta epätoivottavan tulkinnanvaraiseksi sen, miten rikkomuksen vähäisyyttä arvioidaan. Oikeusministeriö kehottaa lisäämään perusteluihin luonnehdintoja teon vähäisyyden arvioinnista.

Eräiden tehtävien siirtäminen muulle kuin viranomaiselle (26 §)

Ehdotetun 26 §:n mukaan Ruokavirasto ja aluehallintovirasto voisivat valvonta-asetuksen 30 artiklan mukaisesti kirjallisella toimeksiannolla siirtää viralliseen valvontaan liittyviä tarkastuksia luonnollisen henkilön suoritettavaksi. Toimeksiannon saaneella ei ole oikeutta päästä tehtäviensä suorittamiseksi pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviin tiloihin. Toimeksiannon perusteella mahdollisesti tehtävät hallinnolliset päätökset tekee toimeksiannon antanut viranomainen. Sääntely vastaa voimassaolevan lain 25 §:ää.

Ehdotettu sääntely on merkityksellinen perustuslain 124 §:n kannalta. Vastaavaa valvonta-asetukseen ja eläinterveyssäännöstöön pohjaavaa kansallista sääntelyä on esimerkiksi tuoreessa eläintautilaissa. Tarkastajan ammattitaitoa koskevat vaatimukset määrittäisivät valvonta-asetuksen mukaan. Valtuutetun tarkastajan ja Ruokaviraston velvollisuuksien osalta sovellettaisiin valvonta-asetuksen 32 ja 33 artiklan säännöksiä esimerkiksi tehtävien siirron peruuttamisesta. Pykälä sisältää myös asianmukaiset viittaukset virkavastuusääntelyyn.

Säännöksen 2 momentin mukaan Ruokavirasto voi valtuuttaa toimielimen tai luonnollisen henkilön tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmän toteutusta varten. Säännöskohtaisten perusteluiden mukaan kyse olisi ilmeisesti asiakirjamallien laatimisesta ja tunnistusasiakirjojen antamisesta. Säännöksen muotoilu ”tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmän toteutus” ei vaikuta täysin vastaavan sitä tehtävää, mitä säännöskohtaisissa perusteluissa tarkoitetaan. Momentissa käytetty muotoilu vaikuttaa pikemminkin viittaavan sellaiseen tekniseen järjestelmän toteuttamiseen, jossa ei ole kyse julkisen hallintotehtävän hoitamisesta, kun taas perusteluiden valossa tehtävä näyttäytyy toisenlaiselta.

Pykälän 1 momenttiin on omaksuttu käsite ”hallinnollinen päätös”, jolla ilmeisesti tarkoitetaan hallintopäätöstä. Jos ei ole erityisiä syitä käyttää käsitettä hallinnollinen päätös, olisi hallintopäätös-käsitteen käyttäminen selkeämpää.

Lisäksi 41 §:ssä säädettäisiin, että Ruokavirasto ja aluehallintovirasto maksavat 26 §:n 1 momentissa tarkoitettuja toimeksisaajan ja Ruokavirasto 26 §:n 2 momentissa tarkoitettua valtuutetun suorittamista tehtävistä palkkiota tai korvausta sekä korvaa aiheutuneita kustannuksia sopimukseen perustuen. Säännös vaikuttaa tarpeettomalta.

Tarkastukset kotirauhan piirissä

Ehdotuksen 27 §:n 2 momentin mukaan viranomainen voi tehdä tarkastuksen pysyväisluonteiseen asumiseen tarkoitettuun tilaan vain, jos se on välttämätöntä tarkastuksen kohteena olevien seikkojen selvittämiseksi ja on perusteltu syy epäillä toimijan syyllystyneen 38 §:ssä tarkoitettuun eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain rikkomiseen, josta voi aiheutua vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle, eläinten hyvinvoinnille tai elintarviketurvallisuudelle. Rangaistus tällaisesta teosta on enimmillään sakkoa.

Perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännössä on katsottu, että sääntelyn oikeasuhtaisuuden kannalta on ongelmallista, jos säännöksen soveltamisalaan kuuluvat myös tilanteet, joissa on epäily rikoslaissa säädetystä, enimmillään sakolla rangaistavasta teosta (esim. PeVL 12/2019 vp).

Tarkastustoimivaltaa on viime aikoina käsitelty runsaasti perustuslakivaliokunnan käytännössä (PeVL 12/2019 vp, PeVL 9/2019 vp ja PeVL 6/2019 vp), mihin on asianmukaisesti kiinnitetty huomiota myös luonnoksen säätämisyjärjestysperusteluissa. Perustuslakivaliokunta on korostanut, että kotirauhan suoja rajoittavalla toimenpiteellä tulee olla selvä ja riittävän läheinen yhteys johonkin perustuslaissa turvattuun perusoikeussäännökseen, jotta tällainen toimenpide olisi välttämätön perusoikeuksien turvaamiseksi. (esim. PeVL 9/2019 vp, PeVL 31/1998 vp). Sääntelystä tulee lisäksi käydä riittävän täsmällisesti ilmi toisaalta ne perusoikeuksien turvaamiseen liittyvät seikat, joiden valvomiseksi tarkastusvaltuudet ovat välttämättömiä ja joiden valvomiseksi tarkastus voidaan toimittaa ja joka on täsmennetty koskemaan tilanteita, joissa on konkreettinen ja perusteltu epäily perusoikeuksien vaarantumisesta. (PeVL 39/2016 ja PeVL 9/2019).

Myös sellaisia pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviä tiloja koskevia EU-lainsäädäntöön perustuvia tarkastusvaltuuksia, joissa yhteys perusoikeuksien turvaamiseen on ollut väljempi, on viime vuosina käsitelty joitain kertoja perustuslakivaliokunnan käytännössä (ks. PeVL 39/2016 vp, PeVL 54/2014 vp). Näissä tapauksissa keskeisenä yhteisenä piirteenä on ollut se, ettei EU-lainsäädännöstä johtuva toimivaltasääntely ole mahdollistanut

tarkastustoimivaltuuden rajoittamista perustuslain 10 §:n 3 momentissa edellytetyllä tavalla, ja sääntelyä on tästä johtuen jouduttu arvioimaan EU:n sekundaarilainsäädännön etusijaperiaatteen kautta.

Säännöksen yksityiskohtaisissa perusteluissa ei ole selostettu kansallista liikkumavaraa. Myös sääätämisjärjestysperusteluissa kansallisen liikkumavaran laajuus jää osittain epäselväksi pysyväisluonteiseen asumiseen tarkoitettujen tilojen tarkastamisen osalta. Oikeusministeriö korostaa, että perustuslakivaliokunta on painottanut, että siltä osin kuin Euroopan unionin lainsäädäntö edellyttää kansallista sääntelyä tai mahdollistaa sen, tätä kansallista liikkumavaraa käytettäessä otetaan huomioon perus- ja ihmisoikeuksista seuraavat vaatimukset, ja että hallituksen esityksessä on erityisesti perusoikeuksien kannalta merkityksellisen sääntelyn osalta syytä tehdä selkoa kansallisen liikkumavaran alasta (esim. PeVL 8/2021 vp, PeVL 6/2019 vp, PeVL 48/2018 vp, PeVL 1/2018 vp, PeVL 2/2017 vp.). Kansallista liikkumavaraa on jatkovalmistelussa selostettava esityksessä tarkemmin, jotta ehdotetun sääntelyn perustuslainmukaisuudesta voidaan varmistua.

Päätöksentekotoimivalta (33 §)

Luonnoksen 33 §:n 3 momentin mukaan aluehallintovirasto voisi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen puolesta tapauskohtaisesti kieltää eläinten siirtämisen pitopaikasta pois tilanteessa, jossa toimijaa epäillään vakavista puutteista eläinten tunnistamisessa, jos kiello on ihmisten tai eläinten terveydelle, eläinten hyvinvoinnille tai elintarviketurvallisuudelle aiheutuvan vakavan vaaran vuoksi välttämätöntä. Kyse ei kuitenkaan liene siitä, että avi tekisi päätöksen ely-keskuksen *puolesta*, vaan siitä, että toimijoilla on päällekkäinen toimivalta tietyissä tilanteissa. Ehdotettua sääntelyä tulisi selkeyttää näiltä osin jatkovalmistelussa.

Rikkomuksista ilmoittajan henkilöllisyyden suojaaminen (39 §)

Esityksen 1. lakiehdotuksen 39 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi, että ilmoituksen toimivaltaiselle viranomaiselle sen valvontaan kuuluvien säännösten todellisesta tai epäilystä rikkomisesta on tehnyt luonnollinen henkilö, hänen henkilöllisyytensä on pidettävä salassa, jos henkilöllisyyden paljastamisesta voidaan olosuhteiden perusteella arvioida aiheutuvan haittaa hänelle.

Valvonta-asetuksen 140 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaisilla viranomaisilla on käytössään vaikuttavat järjestelyt, joilla voidaan ilmoittaa tämän asetuksen todellisista tai mahdollisista rikkomisista. Edelleen valvonta-asetuksen mukaan näihin 1 kohdassa tarkoitettuihin järjestelyihin on sisällytettävä ainakin seuraavat: a) menettelyt rikkomisia koskevien ilmoitusten vastaanottamista ja niihin liittyviä jatkotoimia varten; b) rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden asianmukainen suojelu kustotoimilta, syrjinnältä tai muun tyyppiseltä epäoikeudenmukaiselta kohtelulta; ja c) rikkomisesta ilmoittavan henkilön henkilötietojen suoja unionin ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

Ehdotettu tarkoittaa poikkeamista perustuslain 12 §:n 2 momentin julkisuusperiaatteesta. Perustuslain 12 §:n 2 momentin mukaan julkisuutta voidaan rajoittaa vain välttämättömien syiden vuoksi ja lailla. Kuten esityksen perustuista käy ilmi, vastaava salassapitoperuste seuraa julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 15 kohdasta, jonka mukaan tieto viranomaisen tarkastus- tai valvonta-toimeen liittyvistä seikoista on pidettävä salassa, jos tiedon antaminen ilman painavaa syytä olisi omiaan aiheuttamaan vahinkoa asiaan osalliselle. Ehdotetun säännöksen kynns on tätä matalampi ja sidottu haittaan.

Esityksen sääätämisjärjestysperusteluissa katsotaan, että pyrkimys suojata rikkomuksista ilmoittajan henkilöllisyyttä voidaan katsoa olevan sopusoinnussa perustuslain 12 §:n 2 momentissa turvattu julkisuusperiaatteen ja sen julkisuusperiaatteen rajoituksilta edellyttämän välttämättömyysperiaatteen kanssa. Ehdotettu säännös täyttää esityksen mukaan suhteellisuusperiaatteen vaatimukset, sillä se koskisi vain tilanteita, joissa henkilöllisyyden paljastamisesta voi aiheutua haittaa ilmoittajalle. Oikeusministeriö kiinnittää huomiota, että perustuslakivaliokunta on lausunnossaan PeVL 7/2019 vp pitänyt erityisen ongelmallisena perustuslaillisen asiakirjajulkisuuden pääsäännön väistymistä pelkästään julkisuuden aiheuttaman haitan perusteella. Arvioitavana tuolloin oli salassapito-olettamaiseen vahinkoedellytyslausekkeeseen perustuva säännös, jossa salassa pidettäväksi ehdotettiin eräiden viranomaisten asiakirjoja, jotka koskevat ulkomaalaisten maahantuloa ja maastalähtöä tai maassa oleskelua koskevien asioiden käsittelyä, päätöksentekoa ja valvontaa taikka Suomen kansalaisuuden saamista, säilyttämistä, menettämistä, kansalaisuudesta vapautumista tai kansalaisuusaseman määrittämistä, jollei ollut ilmeistä, että tiedon antaminen niistä ei aiheuta vahinkoa tai haittaa asianosaiselle tai hänen läheiselleen. Jos valvonta-asetus jättää asiaan liittyen sääntelyliikkumavaraa, on tärkeää esittää riittävät asiaperustelut sille, että julkisuuden rajoittamista ehdotetulla kynnyksellä pidetään välttämättömänä keinona tavoitteiden saavuttamiseksi.

Lähtökohtaisesti julkisuuslain 11 §:n mukaan hakijalla, valittajalla sekä muulla, jonka oikeutta, etua tai velvollisuutta asia koskee (asianosainen), on oikeus saada asiaa käsittelevältä tai käsitelleeltä viranomaiselta tieto myös salassa pidettävän asiakirjan sisällöstä, joka voi tai on voinut vaikuttaa hänen asiansa käsittelyyn. Tästä ns.

asianosaisjulkisuudesta voidaan poiketa julkisuuslain 11.2 §:ssä säädetyn perustein. Tähän liittyen esityksen perusteluissa todetaan, että julkisuuslain 11 § :n 2 momentin 1 kohdan mukaan oikeutta ei kuitenkaan ole, jos tiedon antaminen olisi vastoin erittäin tärkeää yleistä etua tai vastaavasti vastoin erittäin tärkeää yksityistä etua.

Oikeusministeriö painottaa, että sen selvittäminen, onko tiedon antaminen asiakirjasta vastoin erityisen tärkeää yleistä tai yksityistä etua, edellyttää aina tapauskohtaista arviointia. Viranomaisen tapauskohtaisessa kokonaisharkinnassa on pyrittävä sovittamaan yhteen yksilön oikeusturvan kannalta keskeinen vaatimus oikeudesta saada tietää itseään koskevan ratkaisun perusteet ja toista koskevat tärkeät edut samoin kuin keskeisten yhteiskunnallisten tavoitteiden ja sääntelyiden tarkoituksen toteutuminen. (HE 30/1998 vp). Mainitussa julkisuuslakia koskevassa hallituksen esityksessä todetaan, että tiedon antaminen esimerkiksi siitä, kuka on tehnyt valvontaviranomaiselle selvityspyynnön, saattaa yksittäistapauksessa olla vastoin yleistä etua, jos tiedon antaminen voi vaarantaa valvontaviranomaiselle tärkeän tiedonsaannin. Erittäin tärkeä yksityinen etu taas voi liittyä esimerkiksi yksityiselämän suojaamiseen tai yksilön turvallisuuden varmistamiseen. Ehdotetun 39 §:n perusteluissa on esitetty jossakin määrin julkisuuslain esitöistä poikkeavia käsityksiä julkisuuslain 11 §:n tulkinnasta. Mainitut perusteluvirkkeet on syytä poistaa esityksestä sen jatkovalmistelussa.

Esityksen perustelujen mukaan ilmoittajan henkilöllisyyden salassapitoperusteesta olisi tarkoituksenmukaista säätää ehdotetussa laissa, vaikka salassapitoperusteita koskevan sääntelyn pääsääntönä onkin säännösten keskittäminen julkisuuslakiin. Asiaa ei ole enemmälti perusteltu. Oikeusministeriö kiinnittää huomiota siihen, että maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan erityislaeissa on enenevissä määrin vastaavia julkisuuslaista poikkeavia erityissäännöksiä. Oikeusministeriö pitää kehityssuuntaa ongelmallisena ottaen huomioon, että eduskunta on julkisuuslainsäädännön kokonaisuudistuksen yhteydessä korostanut pidättyvää suhtautumista viranomaisten tietojen salassapitoa koskevien säännösten sijoittamiseen erityislainsäädäntöön (EV 303/1998 vp, HaVM 31/1998 vp).

Luonnoksen 1. lakiehdotuksen 28 §:n 1 momentissa säädetään toimivaltaisen viranomaisen oikeudesta saada salassapitosäännösten estämättä valvonnan suorittamiseksi välttämättömät tiedot valtion ja kunnan viranomaisilta, toimijoilta ja muilta, joita ehdotetussa laissa ja unionin lainsäädännössä säädetty velvoitteet koskevat. Jatkovalmistelussa kannattaisi harkita ehdotetun säännöksen sanamuodon tarkkarajaistamista. Koska säännös kohdistuu toimivaltaisiin viranomaisiin, ”valvonta” käsitteenä voi jäädä epämääräiseksi, jotta sen perusteella voitaisiin vaivatta määritellä täsmällisesti ne tarkoitukset, joihin tietoja voi saada. Säännöksessä viitattaneen 4 luvussa tarkoitettuihin viranomaisiin ja niiden mainitussa luvussa säädettyihin valvontatehtäviin, ei asianomaisten viranomaisten mahdollisiin muihin valvontatehtäviin. Vastaava huomio koskee edellä mainittua 39 §:ää. Samoin ”toimijoiden” ja ”muiden” keskinäinen suhde ei vaikuta kovin yksiselitteiseltä. Teknisenä huomioina, että säätämisyjärjestysperusteissa on tältä osin virheellisesti viitattu 29 §:ään.

Henkilötietojen suoja

Esitysluonnoksessa ehdotetaan henkilötietojen käsittelyä koskevia erityissäännöksiä eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annettavaksi ehdotetun lain 28, 30 ja 31 §:ssä ja eläimistä saatavista sivutuotteista annetun lain (517/2015) 36 a §:ssä.

Käsittelyn oikeusperusteesta ja kansallisen liikkumavaran käytöstä

Kun kyse on tietosuoja-asetuksen soveltamisalaan kuuluvasta henkilötietojen käsittelystä, tietosuoja-asetusta tarkentava kansallinen lainsäädäntö on mahdollista vain silloin, kun tietosuoja-asetus nimenomaisesti jättää jäsenvaltioille kansallista sääntelyliikkumavaraa. Lainsäätäjän on osoitettava, mihin tietosuoja-asetuksen artiklaan henkilötietojen käsittelyä koskevat erityissäännökset perustuvat. Kansallinen liikkumavara pohjautuu keskeisiltä osin tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan c ja e alakohtiin, eli tilanteisiin, joissa henkilötietojen käsittely perustuu rekisterinpitäjän lakisääteiseen tehtävään (c alakohta) tai jos se on tarpeen yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi tai rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttämiseksi (e alakohta). Käsittelyn oikeusperusteeksi on ehdotetun 28, 30 ja 31 §:n säännöskohtaisissa perusteluissa tunnistettu tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan c alakohta (s. 29 – 31).

Käsittelyperusteen ollessa yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan c tai e alakohta, tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 3 kohta edellyttää lisäksi ehdotettujen erityissäännösten yleisen edun mukaisen tavoitteen ja oikeasuhteisuuden arviointia. Esitysluonnoksessa yleisen edun mukaista tavoitetta ja ehdotetun lain oikeasuhteisuutta sillä tavoiteltavaan päämäärään on arvioitu hajanaisesti (s. 31, s. 43 ja s. 45). Oikeusministeriö huomauttaa, että yleisen edun mukaisen tavoitteen ja ehdotetun lain oikeasuhteisuuden kokonaisarviointi olisi syytä sijoittaa säätämisyjärjestysperusteluiden kohtaan, jossa käsitellään perustuslain 10 §:ä.

Oikeusperusteen yksilöimisen lisäksi kansallista liikkumavaraa käytettäessä on oleellista, että lakiluonnoksesta käy selkeästi ilmi, millä tavoin esitys täydentää tai täsmentää yleistä tietosuoja-asetusta. Perustuslakivaliokunta on ottanut tietosuoja-asetuksen jälkeisessä lausuntokäytännössään kantaa henkilötietojen käsittelyä koskevan

erityissääntelyn tarpeeseen. Valiokunta on todennut, että henkilötietojen suojan toteutuminen tulisi jatkossa ensisijaisesti taata yleisen tietosuojasetuksen ja sitä täydentävän ja täsmentävän tietosuojalain nojalla. Valiokunta on myös korostanut, että kansallisen erityislainsäädännön säätäminen tulisi varata vain tilanteisiin, joissa se on yhtäältä sallittua tietosuojasetuksen kannalta ja toisaalta välttämätöntä henkilötietojen suojan toteuttamiseksi perustuslainmukaisella tavalla (kts. tarkemmin erityisesti PeVL 14/2018 vp, s. 3 ja PeVL 2/2018 vp, s. 5). Perustuslakivaliokunnan mukaan tietosuojasetuksen yksityiskohtainen sääntely mahdollistaa myös viranomaistoiminnan sääntelyn osalta aikaisempaa sääntelymallia huomattavasti yleisemmän, henkilötietojen suojaa ja käsittelyn perusteita sääntelevän lakitasoisen sääntelyn (kts. PeVL 14/2018, s. 4). Perustuslakivaliokunnan vakiintuneen lausuntokäytännön mukaisesti hallituksen esityksessä on erityisesti perusoikeuksien kannalta merkityksellisen sääntelyn osalta syytä tehdä selkoa kansallisen liikkumavaran alasta.

Säättämisyjärjestysperusteluissa ei ole kuvattu kovinkaan kattavasti kansallisen liikkumavaran käyttöä ehdotetusta sääntelystä, jotka osaltaan täydentäisivät yleistä tietosuojasetusta. Oikeusministeriö katsoo, että esitysluonnoksen säättämisyjärjestystä koskevassa osiossa tulee jatkovalmistelun yhteydessä ottaa huomioon edellä keskeisimmiltä osiltaan kuvattu perustuslakivaliokunnan perustuslain 10 §:ä koskeva lausuntokäytäntö ja tehdä selkoa kansallisen liikkumavaran käytöstä laajemmin. Perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännön lisäksi säättämisyjärjestysperusteluja tulee täydentää rekisterikyselyä koskevan 31 §:n osalta, jossa säädettäisiin velvollisuudesta käsitellä henkilötietoja eräissä tilanteissa. Perusteluissa on otettava huomioon, että ehdotetussa säännöksessä on kysymys henkilötietojen käsittelystä, joka täydentää ja täsmentää yleistä tietosuojasetusta sen 6 artiklan 3 kohdan sallimalla tavalla, erityisesti käsittelytoimien ja –menettelyjen suhteen.

Rikostuomioihin ja rikkomuksiin liittyvien henkilötietojen käsittelystä

Esitysluonnoksen 28 §:n 3 momentissa ehdotetaan aluehallintovirastolle ja ELY-keskukselle oikeutta saada salassapitosäännösten estämättä maksutta välttämättömät tiedot sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitetusta [sakko]rekisteristä [...].

Tietosuojasetuksen 10 artiklan mukaan rikostuomioihin ja rikkomuksiin tai niihin liittyviin turvaamistoimiin liittyvien henkilötietojen käsittely on mahdollista yleisen tietosuojasetuksen 6 artiklan 1 kohdan perusteella silloin, kun se sallitaan unionin tai jäsenvaltion lainsäädännössä, jossa säädetään asianmukaisista suojatoimista. Tietosuojalain (1050/2018) 7 §:n mukaan rikostuomioihin ja rikkomuksiin liittyvä käsittely on sallittua, jos tietoja käsitellään 6 §:n 1 momentin 1, 2 tai 7 kohdassa säädettyssä tarkoituksessa. Mainitun 2 kohdan mukaan erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvien henkilötietojen käsittelykielto ei koske käsittelyä, josta säädetään laissa tai joka johtuu välittömästi rekisterinpitäjälle laissa säädetystä tehtävästä. Näin ollen myös rikostuomioihin ja rikkomuksiin liittyvästä käsittelystä on mahdollista säätää lailla.

Tietosuojalain 7 §:n 2 momentissa viitataan saman lain 6 §:n 2 momenttiin, jossa on säädetty 11-kohtainen esimerkkiluettelo mahdollisista suojatoimista rekisteröidyn oikeuksien suojaamiseksi, joita voidaan soveltaa käsiteltäessä rikostuomioihin ja rikkomuksiin liittyviä henkilötietoja. Esitysluonnoksesta tulisi käydä ilmi, millä säännöksillä säädetään niistä toimenpiteistä rekisteröidyn oikeuksien suojaamiseksi, joilla rekisteröidyn oikeutta henkilötietojensa suojaan käytännössä turvataan tietosuojasetuksen 10 artiklan edellyttämällä tavalla. Oikeusministeriö huomauttaa, että hankkeen jatkovalmistelussa tulee arvioida, miltä osin tietosuojalain 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu luettelo soveltuu ehdotettuun säännökseen. Lisäksi on syytä arvioida, säädetäänkö käsittelyyn sovellettavista suojatoimista muualla lainsäädännössä, ja tulisiko tässä yhteydessä säätää suojatoimista tarkemmin erikseen.

Haaskaruokintapaikkarekisteriin tallennettavat tunnistetiedot

Eläimistä saatavista sivutuotteista annettuun lakiin (517/2015) ehdotetaan uutta 36 a §:ä, jossa säädettäisiin haaskaruokintapaikkarekisteristä. Ehdotetun pykälän 1 momentin 1 kohdan mukaan haaskaruokintapaikasta rekisteröidään vastuussa olevan toimijan tunnistetiedot. Oikeusministeriön käsityksen mukaan tunnistetiedot voisivat olla luonnollista henkilöä koskevia henkilötietoja. Oikeusministeriö huomauttaa, että tunnistetieto on käsitteenä tulkinnanvarainen, mikä saattaisi aiheuttaa tarpeettomien henkilötietojen keräämistä ehdotettuun rekisteriin. Jatkovalmistelun yhteydessä tulee harkita säännöksen muuttamista täsmällisemmäksi ja tarkkarajaisemmaksi, josta ilmenisi, mitä henkilötietoja ehdotettuun rekisteriin voidaan tallentaa.

osastopäällikkö

Johanna Suurpää

lainsäädäntöneuvos

Heini Färkkilä

Jakelu MMM Maa- ja metsätalousministeriö